
Sytuacja na rynku kredytowym

wyniki ankiety do przewodniczących komitetów kredytowych

I kwartał 2021 r.

Sytuacja na rynku kredytowym

wyniki ankiety do przewodniczących komitetów kredytowych

I kwartał 2021 r.

Podsumowanie wyników ankiety

W IV kwartale 2020 r. banki w niewielkim stopniu zmieniły poziom restrykcyjności kryteriów udzielania kredytów dla sektora niefinansowego i zaostrzyły niektóre warunki, przede wszystkim dla kredytów dla przedsiębiorstw. Na kształtowanie się polityki kredytowej banków wpływ wywarło ponowne nasilenie się pandemii COVID-19 oraz związany z tym wzrost ograniczeń w prowadzeniu działalności gospodarczej i ryzyko pogorszenia się stanu gospodarki kraju. Przeciwnie do wcześniejszych optymistycznych oczekiwań banków, czynniki te przyczyniły się również do spadku popytu na wszystkie kategorie kredytów, przy czym najbardziej na kredyty konsumpcyjne i dla sektora MSP. Uwagę zwraca duże zróżnicowanie odczuwanego przez poszczególne banki popytu na kredyty mieszkaniowe i długoterminowe dla dużych przedsiębiorstw, które przekłada się na stosunkowo niewielkie efekty netto w skali całego sektora.

Na I kwartał 2021 r. banki przewidują łagodzenie polityki kredytowej w segmencie kredytów mieszkaniowych i dla sektora MSP, nieznaczne zaostrzenie w segmencie kredytów konsumpcyjnych oraz utrzymanie dotychczasowych kryteriów w stosunku do dużych przedsiębiorstw. Spodziewany jest także niewielki, a w przypadku kredytów mieszkaniowych istotny, wzrost popytu.

Kredyty dla przedsiębiorstw

Polityka kredytowa: brak zauważalnych zmian polityki kredytowej wobec dużych przedsiębiorstw oraz zróżnicowane podejście wobec sektora MSP motywowane głównie pogorszeniem się sytuacji gospodarczej, w tym branż szczególnie wrażliwych na oddziaływanie pandemii. Podniesienie marży kredytowej i wymogów dotyczących zabezpieczenia kredytu.

Popyt na kredyt: dalszy spadek popytu, szczególnie ze strony sektora MSP, spowodowany głównie niższym zapotrzebowaniem na finansowanie majątku trwałego i obrotowego, przy jednoczesnym wzroście zapotrzebowania na finansowanie restrukturyzacji.

Oczekiwania na I kwartał 2021 r.: łagodzenie polityki kredytowej wobec sektora MSP i brak zmian wobec dużych przedsiębiorstw. Wzrost popytu we wszystkich segmentach kredytów dla przedsiębiorstw, z wyjątkiem kredytów długoterminowych dla dużych przedsiębiorstw (brak zmian).

Kredyty mieszkaniowe

Polityka kredytowa: złagodzenie kryteriów polityki kredytowej; zmiana niektórych warunków udzielania kredytów m.in. podniesienie marży kredytowej i marży dla kredytów obciążonych wyższym ryzykiem.

Popyt na kredyt: spadek popytu w wyniku m.in. pogorszenia się sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych.

Oczekiwania na I kwartał 2021 r.: dalsze złagodzenie kryteriów polityki kredytowej i istotny wzrost popytu.

Kredyty konsumpcyjne

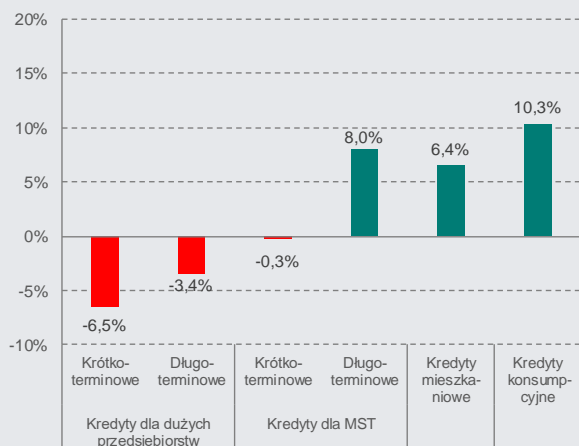
Polityka kredytowa: złagodzenie, po raz pierwszy od I kw. 2019 r., kryteriów przy jednoczesnym dużym zróżnicowaniu polityki kredytowej poszczególnych banków; zmiana niektórych warunków udzielania kredytów m.in. zwiększenie maksymalnej kwoty kredytu, ale również podniesienie marży kredytowej.

Popyt na kredyt: spadek popytu w zdecydowanej większości banków wywołany głównie ryzykiem pogorszenia się sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych i spadkiem zapotrzebowania na finansowanie zakupu dóbr trwałego użytku.

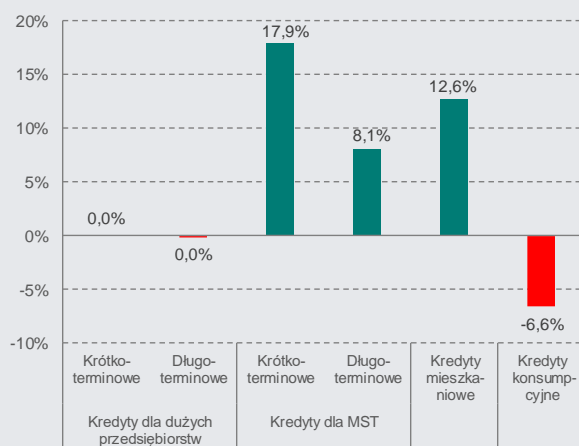
Oczekiwania na I kwartał 2021 r.: nieznaczne zaostrzenie polityki kredytowej i wzrost popytu.

Kryteria polityki kredytowej

Kryteria polityki kredytowej w IV kw. 2020 r.
(złagodzenie na zielono / zaostrenie na czerwono)

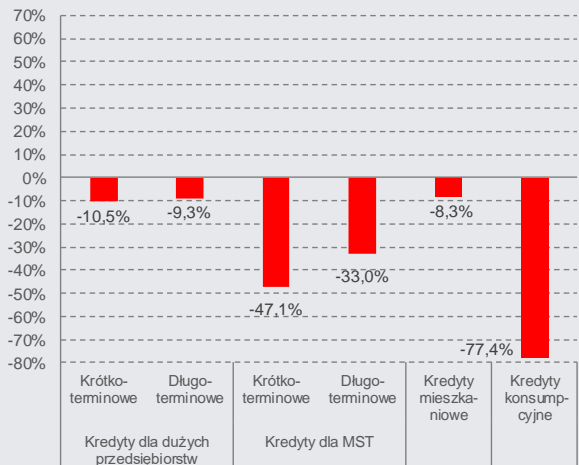

Kryteria polityki kredytowej - przewidywania na I kw. 2021 r.
(złagodzenie na zielono / zaostrenie na czerwono)

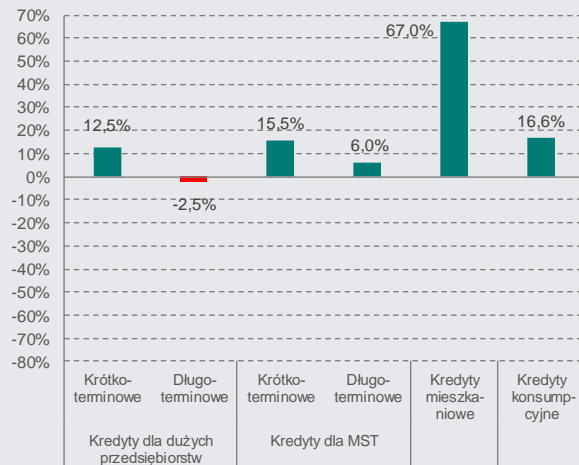

Popyt na kredyty

Popyt na kredyty w IV kw. 2020 r.
(wzrost na zielono / spadek na czerwono)

Popyt na kredyty - oczekiwania w I kw. 2021 r.
(wzrost na zielono / spadek na czerwono)

Wstęp

Celem ankiety jest określenie kierunku zmian polityki kredytowej, tj. kryteriów i warunków udzielania kredytów, a także zmian popytu na kredyty w polskim systemie bankowym. Kryteria udzielania kredytów są rozumiane jako ustalone przez bank minimalne standardy zdolności kredytowej, jakie musi spełnić kredytobiorca, aby uzyskać kredyt. Warunki udzielania kredytów są to cechy umowy kredytu uzgadniane przez bank i kredytobiorcę, w tym marża odsetkowa, pozaodsetkowe koszty kredytu, maksymalna kwota kredytu, wymagane zabezpieczenia i maksymalny okres kredytowania.

Ankieta została skierowana do przewodniczących komitetów kredytowych banków. Uzyskane odpowiedzi mogą nie uwzględniać stanowiska innych pionów banku niż pion kredytowy. Ankieta została przeprowadzona na początku stycznia 2021 r. wśród 24 banków, których łączny udział należności od przedsiębiorstw i gospodarstw domowych w portfelu sektora bankowego wynosi około 89%.

Agregacja danych, które posłużyły do prezentacji wyników, polegała na policzeniu ważonych struktur procentowych odpowiedzi oraz procentu netto, czyli różnicy między odpowiedziami obrazującymi przeciwne tendencje. Zgodnie z przyjętą metodyką słowa określające ilość (większość, połowa, istotny odsetek banków, etc.) odnoszą się do ważonych struktur procentowych, a nie do liczby banków. Wyrażenie „większość banków” należy więc rozumieć jako „ważona aktywnością większość banków”. Szczegóły dotyczące metodyki obliczeń przedstawiono w załączniku nr 1.

Wyniki ankiety prezentowane są w postaci struktur, tzn. odsetka banków, które wybrały daną opcję odpowiedzi na poszczególne pytania. Odpowiedzi banków na wszystkie pytania są ważone udziałem danego banku w segmencie rynku, którego dotyczy pytanie.

Jeżeli nie zaznaczono inaczej, przytaczane w tekście liczby oznaczające banki raportujące daną zmianę polityki kredytowej bądź popytu na kredyt odnoszą się do procentu netto.

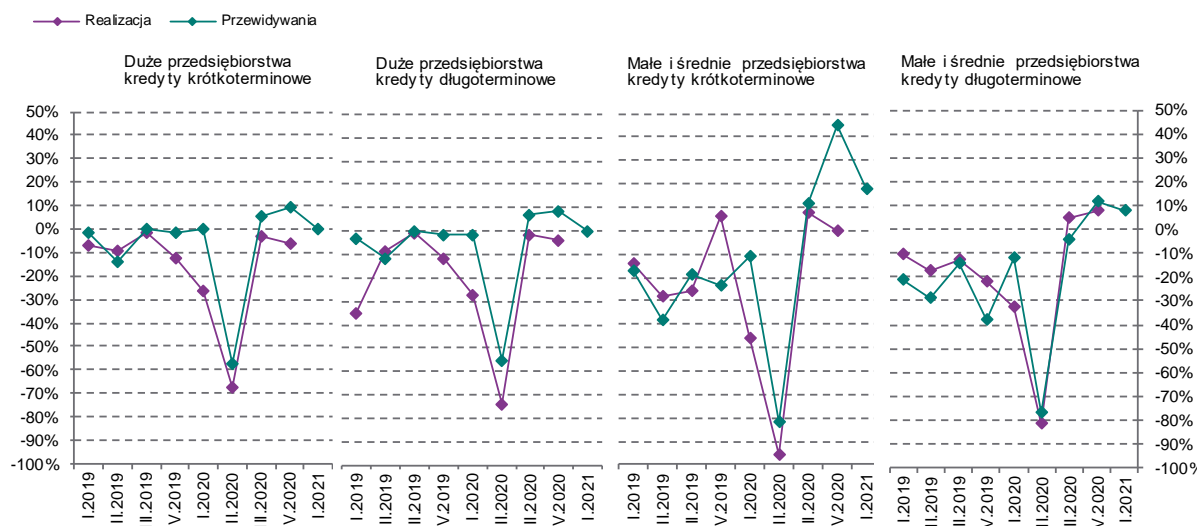
Poniżej przedstawiono tendencje w zakresie stosowanej przez banki polityki kredytowej oraz kształtowania się popytu w IV kwartale 2020 r., jak również przewidywania banków na I kwartał 2021 r.

Kredyty dla przedsiębiorstw

W IV kwartale 2020 r. zdecydowana większość ankietowanych banków po raz kolejny nie zmieniła istotnie kryteriów udzielania kredytów krótko- i długoterminowych dla dużych przedsiębiorstw (odpowiednio procent netto: -7% i -3%, zob. wykres 1).

W segmencie kredytów dla małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) polityka kredytowa poszczególnych banków była różnokierunkowa (po około ¼ ankietowanych banków złagodziło i zaostrzyło kryteria). Efektem netto było niewielkie złagodzenie wymogów wobec kredytobiorców ubiegających się o kredyt długoterminowy (ok. 8%) oraz brak zmian – wobec kredytobiorców ubiegających się o kredyt krótkoterminowy.

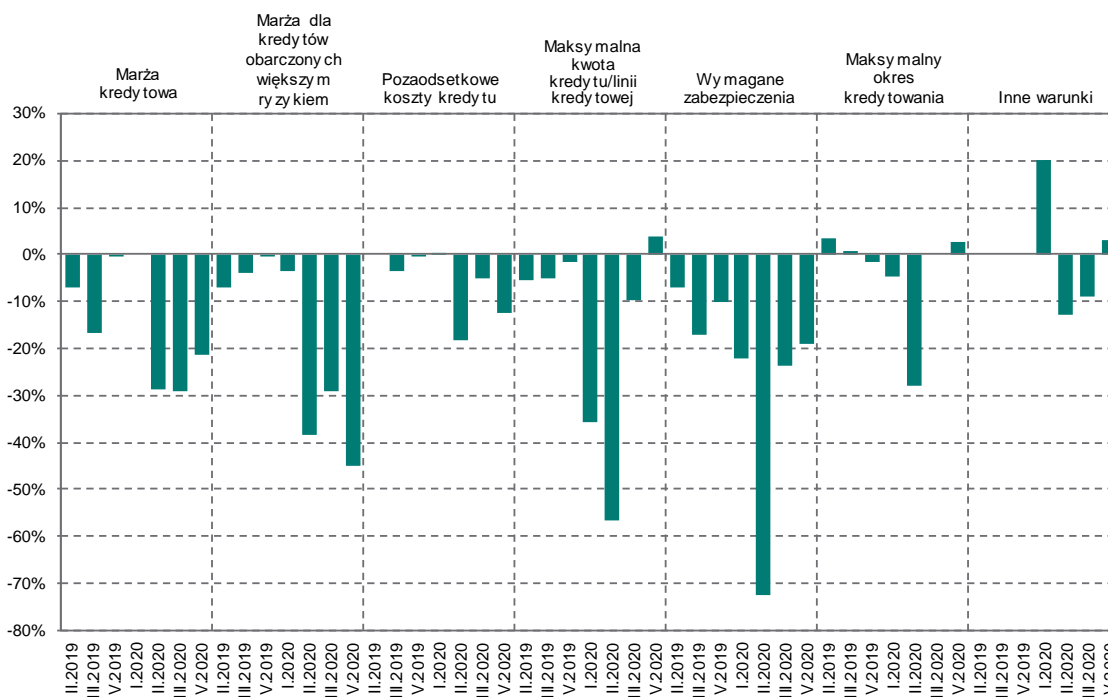
Wykres 1. Kryteria udzielania kredytów dla przedsiębiorstw

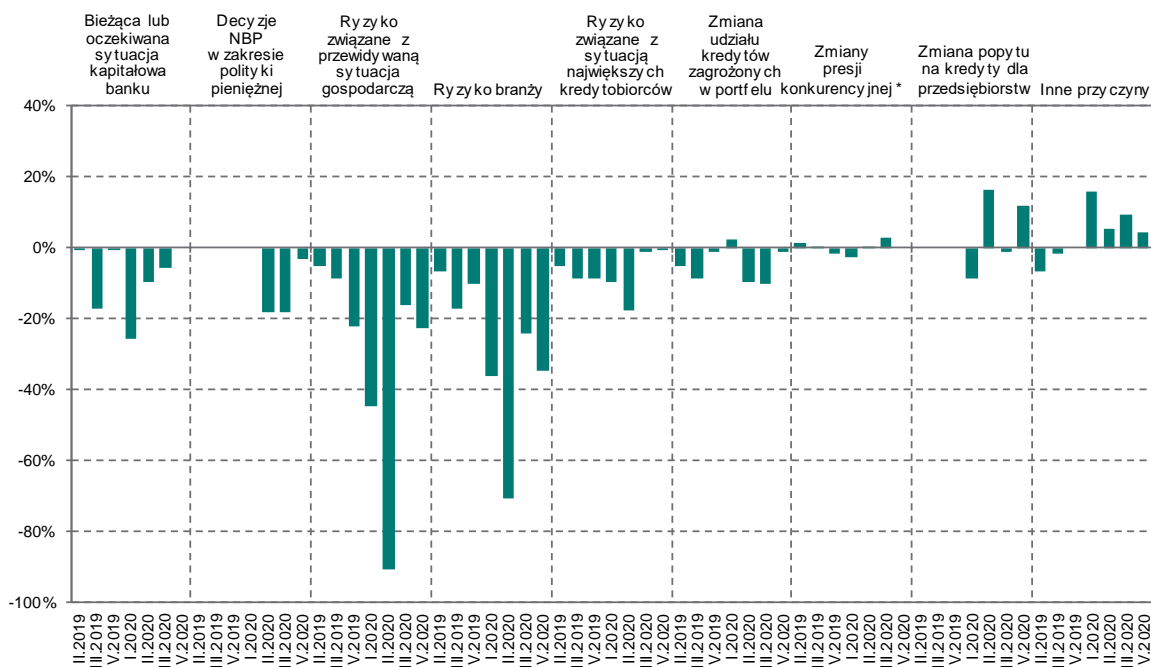
Wykresy zawarte w niniejszym opracowaniu przedstawiają *procent netto*. Dodatnią wartość procentu netto należy interpretować jako złagodzenie polityki kredytowej lub wzrost popytu na kredyty, a ujemną wartość procentu netto – jako zaostrzenie polityki kredytowej lub spadek popytu na kredyty. Szczegółowy opis metodyki obliczeń zawiera Załącznik 1.

Stosunkowo niewielkiej zmianie kryteriów udzielania kredytów towarzyszyło zaostrzenie większości objętych ankietą warunków przyznawania kredytów dla przedsiębiorstw (zob. wykres 2). Banki podniosły m.in. marżę kredytową (-21%) i marżę dla kredytów obciążonych większym ryzykiem (-45%), zwiększyły wymagania dotyczące zabezpieczenia kredytów (-19%) i pozaodsetkowe koszty kredytu (-13%).

Wykres 2. Warunki udzielania kredytów dla przedsiębiorstw

Wykres 3. Przyczyny zmian polityki kredytowej

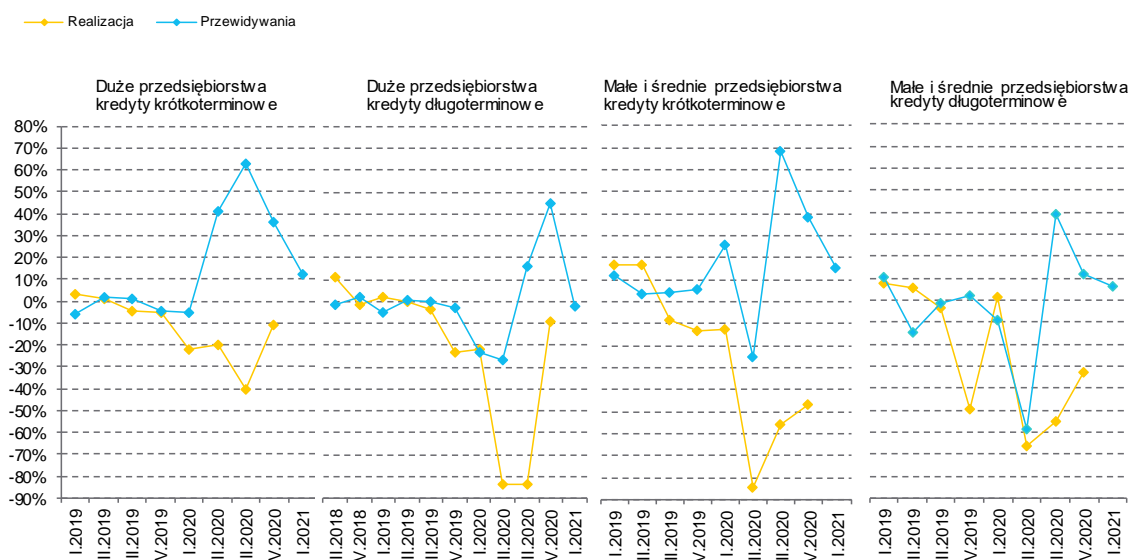

* Banki oceniają zmiany presji konkurencyjnej ze strony: innych banków, nie-bankowych instytucji finansowych oraz rynków finansowych. Na wykresie prezentowana jest średnia arytmetyczna tych ocen.

Banki uzasadniały zaostrzenie polityki kredytowej w IV kwartale 2020 r. wzrostem ryzyka przedsiębiorstw działających w branżach najbardziej narażonych na działanie pandemii COVID-19¹ oraz obawą o pogorszenie się sytuacji gospodarczej w kraju (odpowiednio: -35% i -23%, zob. wykres 3). Jako czynniki łagodzące politykę kredytową pojedyncze banki wskazały zmianę popytu na kredyty dla przedsiębiorstw (12%).

IV kwartał 2020 r., przeciwnie do wcześniejszych oczekiwań ankietowanych banków, był okresem słabnącego popytu na wszystkie rodzaje kredytów dla przedsiębiorstw. Najsilniejsze spadki popytu zaobserwowano w przypadku krótko- i długoterminowych kredytów dla sektora MSP (odpowiednio: -47% i -33%, zob. wykres 4), przy czym większość banków stwierdziła, że skala osłabienia się popytu była znaczna. Niewielka grupa banków zauważyła dalszy, choć nieznaczny, spadek popytu na kredyty krótkoterminowe dla dużych przedsiębiorstw (procent netto: -11%). Natomiast popyt na kredyty długoterminowe dla dużych przedsiębiorstw był znacznie zróżnicowany. Tym niemniej procent netto obrazujący sytuację w całym sektorze bankowym był jedynie lekko ujemny (-9%).

Wykres 4. Popyt na kredyty dla przedsiębiorstw

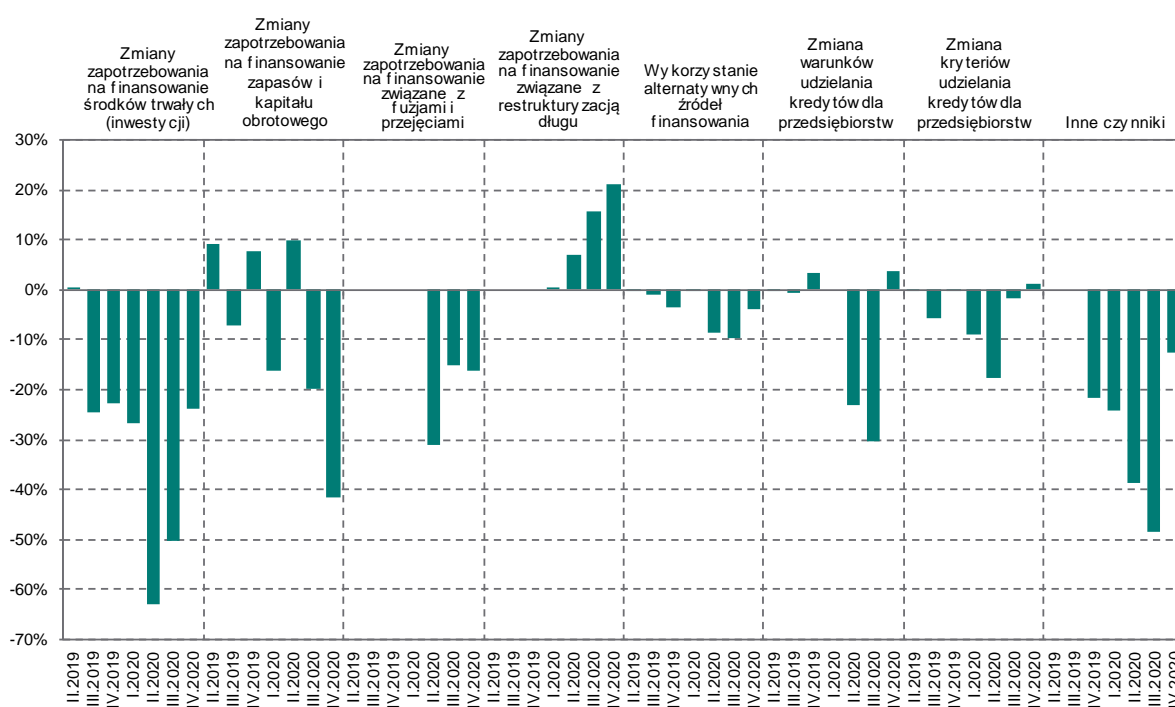
Banki uzasadniały spadek popytu głównie zmniejszeniem się zapotrzebowania na finansowanie zapasów i kapitału obrotowego (-42%) oraz – w mniejszym stopniu – na finansowanie środków trwałych oraz fuzji i przejęć (odpowiednio: -24% i -16%, zob. wykres 5). W opinii banków istotny wpływ na osłabienie popytu miało wykorzystanie przez przedsiębiorstwa środków własnych (-19%). Do innych czynników obniżających popyt banki zaliczyły wsparcie z Polskiego Funduszu Rozwoju i inne formy publicznego wsparcia anty kryzysowego (-13%). Część banków odnotowała wzrost popytu, który wynikał ze zwiększonego zapotrzebowania na finansowanie związane z restrukturyzacją długu (21%).

¹ M.in. transport, w tym transport lotniczy, usługi gastronomiczne i hotelarstwo, turystyka, wynajem nieruchomości komercyjnych, handel w galeriach handlowych.

Na I kwartał 2021 r. banki przewidują nieznaczne złagodzenie polityki kredytowej w obu segmentach kredytów dla sektora MSP (odpowiednio: 18% i 8%, zob. wykres 1). W segmencie kredytów dla dużych przedsiębiorstw banki nie zamierzają zmieniać kryteriów polityki kredytowej (0% w obu segmentach).

Prognozy banków co do zmian popytu są mniej optymistyczne niż w poprzednim kwartale. Nieliczna grupa banków oczekuje nieznacznego wzrostu popytu na kredyty krótko- i długoterminowe dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz krótkoterminowe dla dużych przedsiębiorstw (odpowiednio: 16% i 6% oraz 13%, zob. wykres 4). Nie oczekuje się pojawienia się istotnych zmian popytu na kredyty długoterminowe dla dużych przedsiębiorstw (-3%).

Wykres 5. Przyczyny zmian popytu na kredyt dla przedsiębiorstw

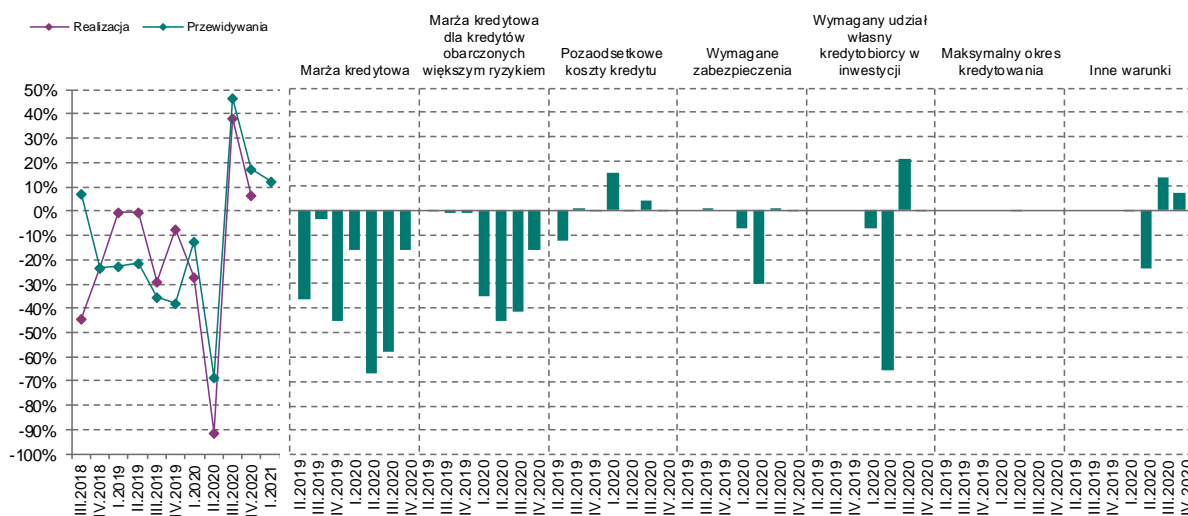
Kredyty dla gospodarstw domowych

Kredyty mieszkaniowe

W IV kwartale 2020 r. pojedyncze banki nieznacznie złagodziły kryteria udzielania kredytów mieszkaniowych (6%, zob. wykres 6). Banki zaostrzyły niektóre warunki udzielania kredytów, m.in. podniosły marżę kredytową i marżę dla kredytów obciążonych wyższym ryzykiem (odpowiednio: -17% i -16%, zob. wykres 6). Pojedyncze banki zmieniły inne kryteria nieobjęte ankietą (7%)².

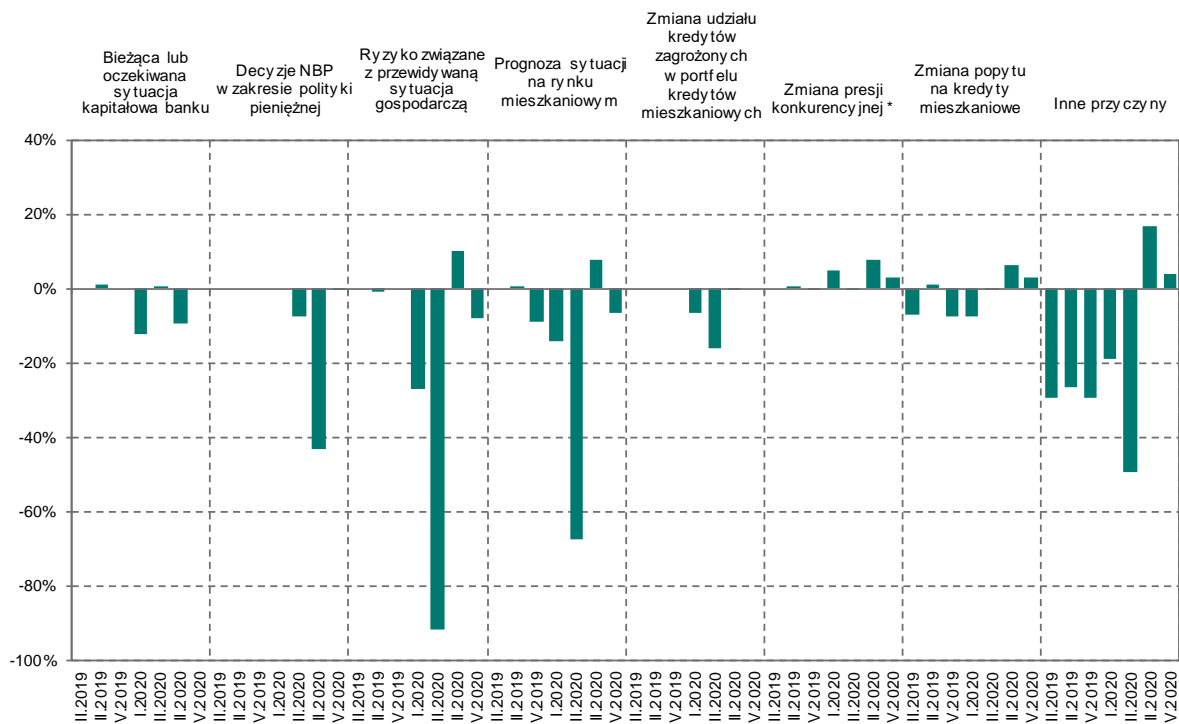
Pojedyncze banki zaostrzyły politykę kredytową m.in. ze względu na wzrost ryzyka pogorszenia się sytuacji gospodarczej i na rynku mieszkaniowym (odpowiednio: -8% i -7%, zob. wykres 7). Równie nieliczna grupa banków złagodziła politykę kredytową ze względu na zmianę popytu na kredyty mieszkaniowe (3%) oraz presję ze strony innych banków i niebankowych instytucji finansowych (3%). Do innych nieobjętych ankietą czynników (4%) banki zaliczyły m.in. dostosowanie polityki kredytowej do aktualnej sytuacji rynkowej oraz monitorowanie zmian dochodów klienta w związku z pandemią COVID-19.

Wykres 6. Kryteria i warunki udzielania kredytów mieszkaniowych

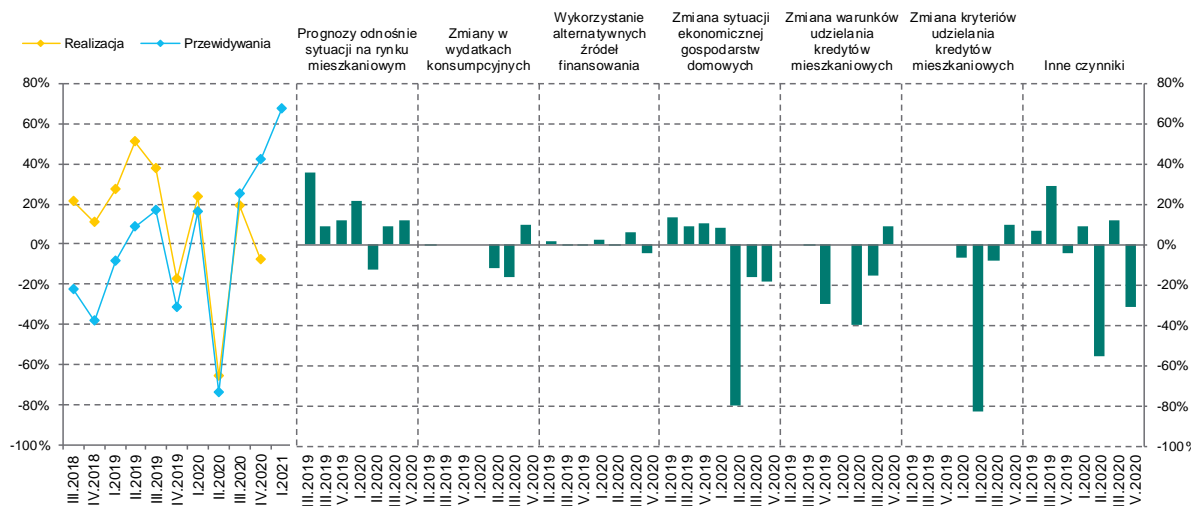
² Banki niewłaściwie do zmian innych warunków udzielania kredytów mieszkaniowych (7%) przypisały działania skutkujące zaostrzeniem kryteriów udzielania kredytów, m.in. obniżyły kryteria dotyczące poziomu wskaźnika DTI i bufora ryzyka stopy procentowej, przywrócili wybrane parametry kredytowania zaostrzone w II i III kwartale 2020 r. w związku ze wzrostem ryzyka kredytowego, a także zaostrzyły kryteria dochodowe w stosunku do klientów uzyskujących dochody w branżach dotkniętych skutkami pandemii COVID-19.

Wykres 7. Przyczyny zmian polityki kredytowej – kredyty mieszkaniowe

*Banki oceniają zmiany presji konkurencyjnej ze strony: innych banków, niebankowych instytucji finansowych oraz rynków finansowych. Na wykresie prezentowana jest średnia arytmetyczna tych ocen.

Wykres 8. Popyt na kredyty mieszkaniowe i przyczyny jego zmian

Ocena zmian popytu na kredyty mieszkaniowe w IV kwartale 2020 r. przez ankietowane banki (procent netto: -8%, zob. wykres 8) była zróżnicowana i znacznie różniła się od optymistycznych prognoz formułowanych w poprzednim kwartale. W IV kwartale 2020 r. 43% banków odczuło spadek, podczas gdy

35% wzrost popytu na kredyty mieszkaniowe, przy czym około 11% respondentów wskazała na wzrost popytu o znacznej skali. W opinii ankietowanych instytucji do spadku popytu przyczyniło się pogorszenie sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych (18%, zob. wykres 8) oraz wykorzystanie kredytów z innych banków (-12%). Na wzrost popytu nieznaczny wpływ miały: prognozy odnośnie sytuacji na rynku mieszkaniowym (12%) oraz zmiany w wydatkach konsumenckich (10%), a także kryteriach (10%) i warunkach (9%) udzielania kredytów mieszkaniowych. Banki wskazały inne nieobjęte ankietą czynniki wpływające na spadek popytu (-31%), m.in. utrzymywanie się ograniczeń i stanu zagrożenia epidemicznego.

Prognozy ankietowanych banków co do kierunków zmian polityki kredytowej w I kwartale 2021 r. są zróżnicowane (procent netto: 12%, zob. wykres 6), gdyż 12% banków spodziewa się jej nieznacznego zaostrzenia a 24% złagodzenia. Prognozy zmian popytu na kredyty mieszkaniowe są bardziej jednoznaczne, gdyż ponad 2/3 banków ponownie oczekuje nieznacznego wzrostu (procent netto: 67%, zob. wykres 8).

Kredyty konsumpcyjne

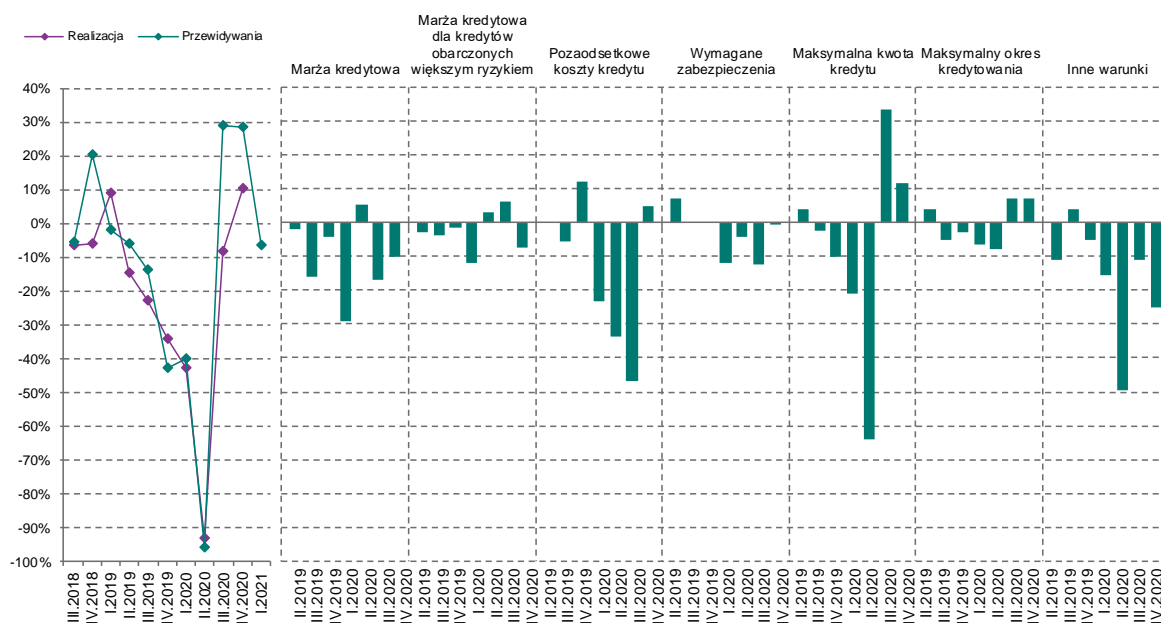
W IV kwartale 2020 r. banki, po raz pierwszy od I kw. 2019 r., złagodziły politykę kredytową w segmencie kredytów konsumpcyjnych (10%, zob. wykres 9). Decyzje poszczególnych banków biorących udział w ankiecie były zróżnicowane. W około 37% banków klienci mogli zaciągnąć kredyt konsumpcyjny przy nieznacznie złagodzonych, a w około 27% nieznacznie zaostrzonych wymaganiach w porównaniu z III kwartałem 2020 r.

Banki zmieniły niektóre warunki udzielania kredytów, w tym zwiększyły maksymalną kwotę kredytu (12%, zob. wykres 9), wydłużyły okres kredytowania (7%) oraz obniżyły pozaodsetkowe koszty kredytu (5%). Jednocześnie banki podniosły marżę kredytową (-10%) i marżę dla kredytów obarczonych większym ryzykiem (-7)³.

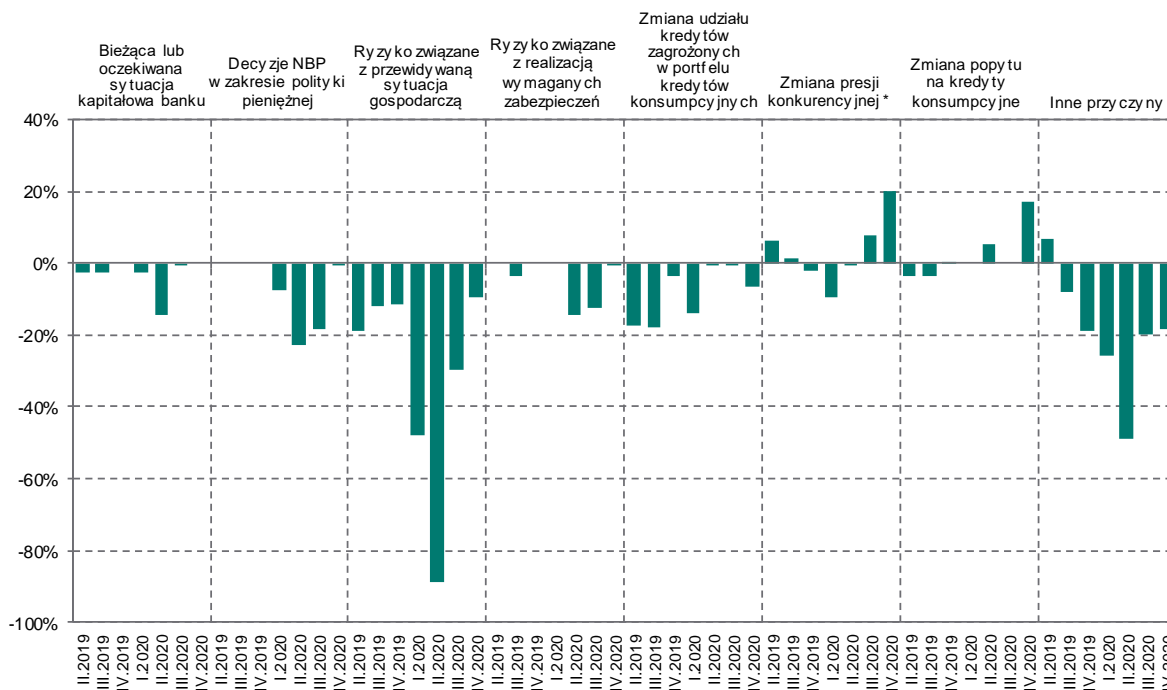
W opinii ankietowanych podmiotów do złagodzenia polityki kredytowej w segmencie kredytów konsumpcyjnych przyczynił się przede wszystkim wzrost presji konkurencyjnej (20%, zob. wykres 10), w tym ze strony innych banków (29%) i niebankowych instytucji finansowych (12%) oraz spadek popytu na kredyty konsumpcyjne (17%). Do czynników wpływających na zaostrzenia polityki kredytowej banki zaliczyły ryzyko pogorszenia się sytuacji gospodarczej w kraju (-10%) oraz inne nieobjęte ankietą, m.in. zaostrzenie wymogów dokumentowych i formalno-procesowych oraz obniżenie się dochodów klientów w wyniku pandemii COVID-19.

³ Banki niewłaściwie do zmian innych warunków udzielania kredytów konsumpcyjnych (-25%) przypisały działania skutkujące zaostrzeniem kryteriów udzielania kredytów, m.in. zaostrzenie kryteriów badanie wrażliwości dochodów klienta na oddziaływanie pandemii COVID-19, silniejsze uzależnienie kwot finansowania od ryzyka klienta, zaostrzenie wymogów dokumentowych i formalno-procesowych.

Wykres 9. Kryteria i warunki udzielania kredytów konsumpcyjnych

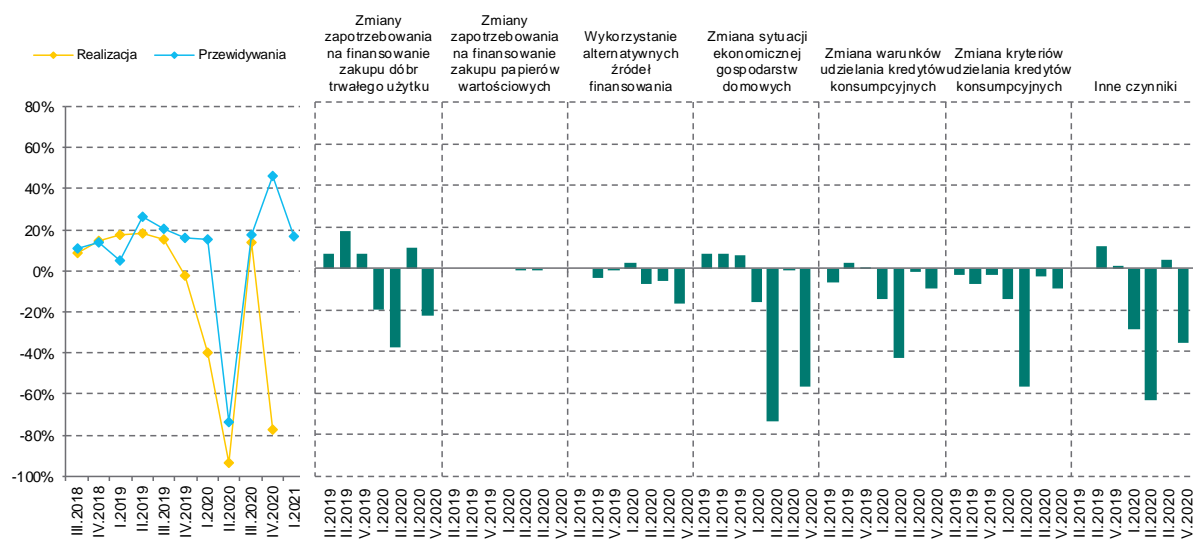
Wykres 10. Przyczyny zmian polityki kredytowej – kredyty konsumpcyjne

*Banki oceniają zmiany presji konkurencyjnej ze strony: innych banków i niebankowych instytucji finansowych. Na wykresie prezentowana jest średnia arytmetyczna tych ocen.

Opinie ankietowanych banków co do kierunku zmian popytu na kredyty konsumpcyjne w IV kwartale 2020 r. (procent netto: -77%, zob. wykres 11) znacznie odbiegały od ich prognoz z poprzedniej edycji ankiety, kiedy banki spodziewały się kontynuacji wzrostu popytu zapoczątkowanego w II kwartale roku. Za główne przyczyny spadku popytu banki uznały: pogorszenie się sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych (-31%), wzrost presji konkurencyjnej ze strony innych banków (-31%) i spadek zapotrzebowania na finansowanie zakupu dóbr trwałego użytku (-23%). Słabszy popyt na kredyty konsumpcyjne wynikał również ze zwiększenia finansowania się gospodarstw domowych własnymi oszczędnościami (-13%), zaostrzenia warunków (-10%) i kryteriów (-10%) udzielania kredytów konsumpcyjnych oraz z innych przyczyn nieobjętych ankietą (-36%), m.in. ze spadku konsumpcji, ograniczenia poruszania się i możliwości zakupów w wyniku zamknięcia centrów handlowych, niepewności co do stabilności źródeł dochodu i wzrostu zagrożenia rozwinięciem się kolejnej fali pandemii COVID-19.

Wykres 11. Popyt na kredyty konsumpcyjne i przyczyny jego zmian

Na I kwartał 2021 r., podobnie jak w przypadku kredytów mieszkaniowych, banki w zróżnicowany sposób przewidują zmianę kierunku polityki kredytowej (procent netto: -7%, zob. wykres 9), przy czym ponad ¼ z nich prognozuje zaostrzenie a około 19% złagodzenie kryteriów udzielania kredytów konsumpcyjnych. Oczekiwania co do zmian popytu są wśród banków również dość rozbieżne (procent netto: 17%, zob. wykres 11), gdyż blisko 1/3 z nich spodziewa się jego wzrostu a około 15% spadku.

Załącznik 1

Metodyka

Wyniki ankiet prezentowane są w postaci struktur, tzn. odsetka banków, które wybrały daną opcję odpowiedzi na poszczególne pytania. Odpowiedzi banków są ważone udziałem danego banku w segmencie rynku, którego dotyczy pytanie⁴.

Znaczenie poszczególnych banków w danym segmencie rynku reprezentują udziały należności danego banku w należnościach wszystkich 24 banków, które odpowiedziały na ankietę, w rozbiciu na poszczególne kategorie należności. Poniższa tabela prezentuje segment rynku, którego dotyczą poszczególne pytania, i kategorię należności, która posłużyła do obliczenia udziałów poszczególnych banków w danym segmencie rynku.

Tabela 1. Segment rynku i odpowiadająca mu kategoria należności uwzględniona przy liczeniu wag

Nr. pytań	Segment rynku	Kategoria należności
1, 4, 6, 7	Kredyty krótkoterminowe dla małych i średnich przedsiębiorstw	Należności od małych i średnich przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji do 1 roku łącznie z rachunkiem bieżącym
1, 4, 6, 7	Kredyty krótkoterminowe dla dużych przedsiębiorstw	Należności od dużych przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji do 1 roku łącznie z rachunkiem bieżącym
1, 4, 6, 7	Kredyty długoterminowe dla małych i średnich przedsiębiorstw	Należności od małych i średnich przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji powyżej 1 roku
1, 4, 6, 7	Kredyty długoterminowe dla dużych przedsiębiorstw	Należności od dużych przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji powyżej 1 roku
2, 3, 5	Kredyty dla przedsiębiorstw ogółem	Należności ogółem od przedsiębiorstw i spółek państwowych, przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni i przedsiębiorców indywidualnych
8, 9, 10, 13, 14, 16, 17	Kredyty mieszkaniowe dla gospodarstw domowych	Kredyty mieszkaniowe dla osób prywatnych
8, 11, 12, 13, 15, 16, 17	Kredyty konsumpcyjne i inne dla gospodarstw domowych	Należności ogółem od osób prywatnych pomniejszone o kredyty mieszkaniowe dla osób prywatnych

Uwaga: Wszystkie kategorie należności dotyczą rezydentów.

Źródło: NBP.

⁴ Wazenie odpowiedzi poszczególnych podmiotów jest często stosowanym rozwiązaniem przy opracowywaniu wyników ankiet typu jakościowego. Por. M. Bieć „Test koniunktury. Metody, techniki, doświadczenia”, Prace i materiały Instytutu Rozwoju Gospodarczego, Nr 48, SGH, 1996, str. 71-114.

Poszczególnym odpowiedziom przypisywana jest zatem waga, będąca udziałem banku w danym segmencie rynku. Przy liczeniu wag uwzględniono średni stan należności danej kategorii w pierwszym i drugim miesiącu kwartału poprzedzającego kwartał, którego dotyczy ankieta⁵.

Oprócz struktur dla każdej odpowiedzi policzono tzw. procent netto, który jest różnicą między odsetkami odpowiedzi pokazującymi przeciwne kierunki zmian. Wielkość ta pokazuje zatem ogólną tendencję w danym segmencie rynku. Sposób liczenia procentu netto dla poszczególnych pytań zawiera tabela 2.

Tabela 2. Sposób liczenia procentu netto

Nr. pytań	Definicja procentu netto
1, 8	Różnica między sumą odpowiedzi „znacznie złagodzone” i „nieznacznie złagodzone” a sumą odpowiedzi „znacznie zaostrzone” i „nieznacznie zaostrzone”. Ujemny wskaźnik oznacza tendencję do zaostrzania kryteriów
2, 9, 11	Różnica między sumą odpowiedzi „znacznie złagodzone” i „nieznacznie złagodzone” a sumą odpowiedzi „znacznie zaostrzone” i „nieznacznie zaostrzone”. Ujemny wskaźnik oznacza tendencję do zaostrzania warunków
3, 10, 12	Różnica między sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na złagodzenie polityki kredytowej” i „nieznaczny wpływ na złagodzenie polityki kredytowej” a sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na zaostrzenie polityki kredytowej” i „nieznaczny wpływ na zaostrzenie polityki kredytowej”. Ujemny wskaźnik oznacza, że dany czynnik w większym stopniu przyczynił się do zaostrzenia niż złagodzenia polityki kredytowej.
4, 13	Różnica między sumą odpowiedzi „wzrósł znacznie” i „wzrósł nieznacznie” a sumą odpowiedzi „zmniejszył się znacznie” i „zmniejszył się nieznacznie”. Dodatni wskaźnik oznacza wzrost popytu.
5, 14, 15	Różnica między sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na wzrost popytu” i „nieznaczny wpływ na wzrost popytu” a sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na spadek popytu” i „nieznaczny wpływ na spadek popytu”. Dodatni wskaźnik oznacza, że dany czynnik oddziaływał na wzrost popytu, ujemny – na spadek.
6, 16	Różnica między sumą odpowiedzi „zostanie znacznie złagodzona” i „zostanie nieznacznie złagodzona” a sumą odpowiedzi „zostanie znacznie zaostrzona” i „zostanie nieznacznie zaostrzona”. Dodatni wskaźnik oznacza oczekiwane złagodzenie polityki kredytowej.
7, 17	Różnica między sumą odpowiedzi „wzrośnie znacznie” i „wzrośnie nieznacznie” a sumą odpowiedzi „zmniejszy się znacznie” i „zmniejszy się nieznacznie”. Dodatni wskaźnik oznacza oczekiwany wzrost popytu.

Źródło: NBP.

⁵ Na czas opracowywania wyników ankiety nie są dostępne dane dotyczące stanu należności w poszczególnych bankach w trzecim miesiącu tego kwartału ze względu na ok. trzytygodniowe opóźnienie w raportowaniu.

www.nbp.pl

